

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ

№ 67

На 24.10.2017 г. се проведе заседание на Обществения съвет към ЦИК.

ПРИСЪСТВАХА: **Тодор Гунчев** – председател
Федерация на независимите студентски дружества

Михаела Доцова – зам.-председател

Институт за модерна политика и асоциация на младите юристи

Надежда Гологанова – Гражданска инициатива за свободни и демократични избори

Велко Милоев – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Плевен

Божидар Василев - Федерация на независимите студентски дружества

Евелина Жотева – Сдружение „Памет“

По скайп взеха участие:

Румяна Дечева - Европейска асоциация за защита на човешките права в България

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив

Дончо Пачиков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация

Заседанието бе открито в 16 часа и 30 минути и председателствано от господин Тодор Гунчев – председател на Обществения съвет към ЦИК.

* * *

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Колеги, имаме кворум. Откривам днешното заседание. Към момента присъстват седем човека – петима налице и двама виртуално.

Коментирахме с Надя, че към настоящия момент деня и часа във вторник в 16.00 часа е леко неудобно както на нас, така и за срещи с ЦИК, така че ако искате да си кажете мнението преди да преминем към дневния ред.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: На мен лично във вторник ми е трудно, защото в началото на седмицата са ми най-големия обем от задачи и ангажименти и в 16.00 часа ми е малко рано, защото за да дойда тръгвам 15 часа, което за мен е по средата на работния ден и си разкъсвам деня. Това е от чисто личностна гледна точка. От гледна точка на това, че всъщност нашите сбирки трябва да бъдат съобразени със заседанията на ЦИК и мисля, че трябва да съобразим нашите заседания със заседанията на ЦИК или те да бъдат предшестващи доколкото след това да може, когато имаме предложения към ЦИК бързо да даваме предложения, които да бъдат разглеждани непосредствено на следващия ден.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Няма значение, но да не е много късно.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз замествах и практически съм за много кратко време и ще предам.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: От моя гледна точка всеки ден е удобен, но да бъде постоянен. Като решим сега примерно половин година да не го сменяме, освен ако не настъпи нещо екстрено. След обяд да бъде, да не е сутринта. Това са нашите съображения.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: За мен е добре да е в края на деня или в началото на деня.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Аз ще се съобразя с общото мнение. Предпочитам да е след обяд.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Да оставим за размисъл.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз се присъединявам към мнението на Надя. Аз предпочитам или да е в началото на деня или в края на деня. Ако направим заседанието по средата на деня в 11 или 12 часа тотално целия ден ми свършва. Аз мога всеки един ден. Единствено е редно да се съобразим със заседанията на ЦИК. Защото ако в момента вземем някакво решение то директно отива за заседанието в четвъртък. Ако не се изпрати утре, то няма да влезе и в заседанието в четвъртък, а ще отиде за следващата седмица за вторник. Ако трябва да се съобразяваме с ЦИК трябва да е преди тях.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Око е един ден преди тях, дори да решим нещо, докато го напишем и го изпратим няма да могат да го разгледат. Може би петък е най-добрия ден, за да може събота и неделя да си доработим нещата и в понеделник сутринта да им ги подадем и във вторник след обяд като има заседание да ги внесат.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Искате ли да вземем решение или следващия път да предложим нещо. Ако искате сега да предложи и да пробваме с това, което Михаела каза малко по-късно.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: В 16.30 часа за мен е добре.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: В петък доста хора пътуват.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Може ли да предложи нещо като наблюдател на ОС. Може би в петък ще има хора, които ще пътуват. Може би четвъртък вечерта е по-добра идея, защото това дава възможност да се видят решенията на ЦИК от вторник и четвъртък и дава един работен ден петък, за да не се работи по стара традиция събота и неделя. Понеже всичкото обобщаване и изпращането на бележките до членовете на ОС е работа, която остава за събота и неделя, ако е в петък. В четвъртък освобождава един работен ден. Това са съображения.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ако искате може да пробваме следващия път да го направим в четвъртък от 16.30 часа. Като мисля за ЦИК може би понеделник ще е най-удобно. Понеделник м е натоварен ден. Стигнахме до това решение. Насрочваме следващото заседание от сега за четвъртък в 16.30 часа.

Смятам да въведе практика по отношение на решенията. Каквото и да се реши смятам да го въведе това нещо. В рамките на кратко време след това да се направи една синтезирана информация, което коментирахме с Велко може би преди месец. Коментирахме, че трябва да се прави след всяко заседание кратка информация до всички, за да има информация какво точно се е решило.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Писали сме го в правилата си.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ние тогава го заложихме когато променяхме правилата. Това по принцип решава въпроса.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: По отношение на сведението, което правиш след съответното заседание. В него освен дата предлагам да има сведение за присъствалите и участвалите дистанционно. И гласували толкова за, толкова не. Който не е присъствал като получи протокола да си даде мнението по отделните точки чрез електронна поща. За да остане информация във всеки един от нас какво се е случвало и да бъде информиран и да не губим неговата експертиза по един или друг въпрос. По този начин, ако бъдат организирани протоколите ще бъдат по-ефективни. Някой критикуваше Тодор, че има изказване, че както е разговарял с колеги по телефона. По телефона засега не може да бъде прието като някаква доказателствена форма, тъй като от него не остава никакъв белег. Ние не водим запис на нашите разговори, докато електронната поща си има дата, час, подател, получател и т.н. Има определени белези. Ако се приеме ще бъда много доволен.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз съм абсолютно съгласен. Тези атрибути трябва да ги има във всеки един протокол. С две неща като корекция или като забележка го правя от думите, които каза. Първото е по отношение на самата комуникация, която водим по

телефона. Доколкото е записано в правилата както и в момента се чуваме това е вид комуникация. Дали ще е по скайп, по телефон по някакъв начин комуникираме. Затова съм си позволил да го пиша.

И второто, протоколите които излизат в самата стенограма е записано, че се казва протокол.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако е записано някъде в правилата, че разговора по телефона може да се счита за гласуване, аз смятам че по отношение специално на протоколите това нещо трябва да бъде коригирано по някакъв начин. Ако в съда кажеш, че си разговарял с еди кой си по телефона няма да го приемат като доказателство. Нека да го избегнем, ако е възможно.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: В правилата го има уредено и ако решим да променяме правилата това вече ще трябва да бъде една по-сериозна дискусия, която може би трябва да тръгне с имейл комуникация, за да може спокойно всеки да премисли и да го каже.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз го пускам по пощата за съгласуване. Дали разговора по телефона се счита за гласуване?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Бих си позволил да те поправа. Не може за конкретното дали ще се гласува по телефон или не, да се коментира. Ние имаме правила, в които са разписани конкретни начини на комуникация. И аз доколкото си спомням предишния път беше искането, аз тогава изразих някакъв скептицизъм. В самите правила е разписан начина на комуникация.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Освен комуникация, даване на мнение и на глас по един или друг въпрос. Даване на мнение да или не по определен въпрос по телефон никак си не точно.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз напълно подкрепям това във всяко едно решение да става ясно когато има решение колко са гласували, кои са гласували. Това отменя необходимостта да се променя условието да се дава мнение по телефон.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Мнение да, но гласуване не.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Защо не гласуване. Ти после го виждаш. Ако аз по телефона кажа, че аз приемам каквото и да било и то е

отразено и се вижда, както сме го правили толкова пъти в схема кой как е гласувал, какво значение има. То е разпространено. Ако не съм отворила този файл и не съм видяла дали съм гласувала да или не си остава мой проблем. Но то е показано на всички и всички виждат кой е гласувал и кой не е гласувал. Не общо четири гласа за или пет против, а конкретно кой е казал да и кой е казал не. Защо трябва, ако нямам достъп до интернет, а съм се обадила по телефон това да бъде някакъв специален случай за който сега губим време и който трябва да променя правилата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Нека този въпрос да го разгледаме отделно. Да вървим напред за днес.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз съм твърдо против при положение, че някой не е присъствал и му се изпрати след това протокол или стенограмата, той да има право да прави предложения за промени в протокол. Това бяха думите. Да му се изпраща и да ползваме неговата експертиза. Ако има някой желание да участва аз съм поел ангажимент, че 24 часа по-рано ще се изпращат материалите задължително, за да може всеки да ги гледа. Ако има нужда от становище винаги може да го предаде преди самото заседание. Но в последствие след като получи протокола да сметне, че има нужда да допълни ново становище, да може като становище, но не като промяна на протокола и на решението, което е взето. Не е редно по отношение на хората, които са присъствали.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Само като становище. Не е въпроса да променя гласуването. Няма проблеми.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Възможно е дистанционно участие в дейността на Обществения съвет с право на глас на лице, което е член на Обществения съвет да участва чрез аудио или видео конферентна връзка.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Както в момента го правим. Тогава изразихме някакъв скептицизъм, но идеята беше да се отвори по-широко ножицата. Дончо каза, че ще постави въпроса и всеки може да си направи коментарите в това отношение.

По отношение на дневния ред, който ви е изпратен някой има ли предложения за промени? Няма.

Предлагам първо да започнем с проекта, който коментирахме по който Обществения съвет ще е партньор с ЦИК към „Добро управление“. Информацията която се изпрати. Към момента се направиха много коментари, много предложения, дописвания. Изпрати се в нов вариант. Без да влизам в детайли ще помоля всеки който е правил коментари и иска да каже нещо да си каже. Ще си позволя преди това да направя две уточнения.

Това което е изпратено като информация е във формата, която се прави за кандидатстване по програма „Добро управление“. То е направено като преливане на информация, която е изпратена от всеки един от членовете на Обществения съвет в самата форма. По отношение на две от частите му информацията по никакъв начин не може да се счита за окончателна, защото тя е свързана с неща, които би следвало да са от експертизата на всеки един от предлагащите го. Това е по отношение първо на финансовата информация и второ по отношение на стабилността на своето предложение или частта на проекта, който влиза. За това нещо съм си позволил пред седмица да говоря с някои от членове на Обществения съвет за малко повече информация по отношение специално на финансите, които са заложили вътре. Със сигурност това не е окончателния вариант и със сигурност ще трябва да се направят добавки в него, най-малкото първо по прецизиране на самите текстове, второ по уточняване на финансите и трето по уточняване на стабилността. От тук нататък ще помоля всеки да си каже мнението какво точно смята, че трябва да се направи и какво точно смята да се предложи, да се добави, да отпадне и т.н.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз имам молба първо да си изясним къде сме. Вчера Румяна ни написа в един имейл следното. Утре сутрин преди заседанието на Обществения съвет ЦИК ще обсъжда оперативния бюджет на ОС и проекта. Това според мен не изисква силно развити дедуктивни умения за да предпостави човек, че те ги

имат за да ги обсъждат. Имейла на Румяна казва буквално така: „Утре сутрин преди заседанието на Обществения съвет ЦИК ще обсъжда оперативния бюджет на Обществения съвет и проекта. И по-нататък пише какви са евентуалните варианти. Едното да мине, другото да не мине. И двете да минат и двете да не минат.

Искам да бъде разяснена тази информация. Има ли ЦИК вече проектобюджета и проекта?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз днес не можах да следя заседанието он лайн, нито имах възможност да отида. Така че ако някой днес е гледал какво се е случвало в ЦИК, тъй като те нямат още и протокол. Той ще се появи след не по-малко от два дни. Но аз не съм информирана официално или неофициално какво се е случило. Само да направя едно уточнение. Когато ние изпращаме нещо до Централната изборителна комисия със заявка, че нещо сме решили, ние имаме автоматичното очакване, че едно от двете лица за връзка на Централната изборителна комисия с Обществения съвет, които са Цветозар Томов и Таня Цанева ще ги представят. Случвало ни се е ние да изпратим и когато и двамата са отсъствали автоматично нашата точка отпада от дневния ред, понеже няма кой да я представи. Такова е решението на Централната изборителна комисия. Тези две лица приемат и отговарят за нашите предложения, решения, становища и т.н. В тази връзка трябва да се види кой има информация и имаме ли информация днес какво се е случило. Възможно е разбира се Комисията да реши да отложи от днешното заседание или поради това, че е пристигнало прекалено късно или поради това, че има да взема други спешни решения да взимат като частичните избори, които се провеждат и да отиде за следващо заседание. Но аз не съм информирана дали се е случило.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Не беше това въпроса дали се е случило. А тъй като ти си имала информация, че може да се случи, това предполага за мен, че си имала информация, че тези два документа са вече дадени на вниманието на ЦИК. Това е въпроса. Ти пишеш, че и двата ще се гледат.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това за мен произтича автоматично познавайки процедурата от изпращането на това решение от срещата ни в петък на Централната избирателна комисия. Дали то е влезнало, дали се е гледало? Аз предполагам, че това което е прието като план се случва. И на основание само на това без никакви други разговори, срещи или каквото и да било аз предполагам, защото такъв е реда.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Предполагам, че това което Велко го интересува е най вече произлиза от една грешка на израза, който си допуснала в имейла, в който си написала, че бюджета и проекта, докато ти предполагам, че си имала предвид проекта за бюджет, който си изпратила. Предполагам, че за това става въпрос, а не става въпрос за проекта, който е изпратен към ЦИК. Защото към ЦИК към днешния ден, аз не мога да кажа в мое лично качество, както и в качеството на председател на Обществения съвет, че не е изпращано към ЦИК нищо.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Категорично да.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ако някой друг е изпращал нещо моля да каже сега в момента. Аз до момента я нямам тази информация и държа като председател на Обществения съвет, ако някой е дал тази информация на ЦИК най-малкото да я сподели в момента.

По отношение на бюджета. Информацията, която аз имам към днешния ден разговаряйки с председателя на ЦИК в началото на деня е, че има позитивна нагласа към нас. Подавайки заявката в началото на октомври са били готвени нещата. В септември са били подадени в различните държавни структури и октомври са готвили проекта за бюджет.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Още от август месец ли трябва да се дава този бюджет.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Благодаря за бележката господин Василев. Ще я приема. Аз си държа на мнението, което го написах в имейл до всички, че ние трябваше да направим заявка. Затова го

изпратихме миналата седмица като проектобюджет, това което изпратихме до всички. Всички имаха информация и имаха възможност да предложат нещо допълнително. Не съм сигурен, че ще стане. Скептично съм настроен. Информацията която имам към днешния ден е, че това нещо те днес не са го коментирали. Имат евентуално желание да се коментира. Аз ще поема ангажимента да коментирам с председателя на ЦИК, дали е възможно да го представим за да го направим като заявка. Ако има някой от вас някакви неща, които иска да предложим допълнително или да коригираме.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Единственото, което може да направим, ако ние имаме нещо тя да го внесе като предложение в рамките на техния бюджет.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Тук ще помоля предишното ръководство да си каже мнението дали е редно да го правим това нещо. Ако се окаже, че нямаме право на бюджет да искаме от оперативния бюджет на ЦИК.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз не мога да приема, че нямаме право на бюджет при положение, че ние и до момента използваме средства. Това би бил моя най-силен аргумент. Средства до момента Обществения съвет е използвал за участие в конференции, когато две последователни години ЦИК плаща за участието ни в конференцията, която от миналата година организираме съвместно с БАИС. Това е конференцията за изборни системи в началото на м. декември всяка година. Плаща ли са ни участие и в други събития. В момента точно не се сецам в какво. Не беше последната година. Платиха ни лаптопа. Това беше по искане на Дончо. Той е купен за нас. Въпреки че са много малки сумите, но става дума за определени хиляди, които вече Обществения съвет по един или друг начин е изразходвал. Пропуснах и последната конференция, кафето което ЦИК осигури на 12 октомври. Базирайки се върху всичко това, което е вземане на еднократни и единични решения от Централната избирателна комисия. За всеки един от тези разходи и отчитайки ги

като разходи за Обществения съвет това мен ме навежда на мисълта, че все пак Централната изборителна комисия има право, но има възможност да изразходва средства за нашата дейност. Да се аргументираме с това, че и до момента са харчени средства или са отделяни средства за дейността на Обществения съвет. И онова което желаем в момента по много отговорен и законосъобразен начин да имаме предоставени някакви средства с които Обществения съвет да разполага и да може да планира дейността си, а не деня преди поредна конференция каквито съм убедена, че ще имаме. Отново да тичаме и 10 човека от ЦИК да отделят време, за да може тези минимални средства да бъдат осигурени.

Второто нещо, което бих желала да се повдигне на въпрос, тъй като това предложение е извън проектобюджета е предложението на Дончо да имаме сайта на който да популяризираме добри практики и информация. Всичко онова, което сме заявили в различни проекти и в различни намерения да правим, ние може да го предоставяме на обществеността и майки предвид, че ние самите сме Обществен съвет за дебат и за допълнителна информираност по въпросите. И без да имаме собствен бюджет, а това е точка втора, не едното или другото струва ми се, че трябва да може да защитим. Дали ще бъде в тези 8000 каквато информация Дончо ни подаде или някаква друга сума би била разумна и достатъчна това нямам капацитет да мога да го преценя, но възможността да имаме сайт, който да бъде използван за популяризиране на обществено значима информация за организиране и провеждане на избори както и за други практики от други страни ми се струва много полезна.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: По смисъла на закона по който ние сме създадени, там никъде не е казано когато ни създават с какви средства се финансираме. Следователно по смисъла на закона ние нямаме право на никакви финанси. Единственото което го обяснявам всяка година, когато наближи август, септември да правим срещи с Централната изборителна комисия и да ги молим в

рамките на техния бюджет, а те правят разчет, който го предлагат на Министерския съвет, за да може Министерският съвет да го предложи на Министерство на финансите при приемането на годишния бюджет за следващата година. В рамките на техния бюджет те да увеличат техния бюджет за нуждите на Обществения съвет като някакви средства са предвидени, които са извън техните, които те имат като разходи за годината. Ние всяка година пропускаме този момент и после искаме от техния бюджет. Ние чакаме от Централната изборителна комисия, като те правят някакви икономии, за да финансират нашите кафета, кръгли маси и т.н. Това трябва да се има предвид. Сега вече е късно. Бюджетът е готов. Бюджетната рамка. Министърът на финансите ще го внесе в Парламента. Следващата година още август, септември да се разговаря с председателката на Комисията да се разшири бюджета, за да може да ги използваме тези средства.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: За съжаление миналата седмица аз и няколко човека работейки с държавни институции с цел информация докъде е стигнал проектобюджета. Ние не сме юридическо лице, което може да се финансира. Това е факт.

Аз ви предлагам следното решение по тази тема. По отношение на бюджета възложете на председателя да провери и да получи допълнителна информация и да поиска да представи по-подробно бюджета на Централната изборителна комисия.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Може да се обръщаме към някои спонсори, които да спонсорират някои кръгли маси.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Това е друга тема, която предлагам в точка разни да я обсъдим.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Нали им е дадено. Значи остава да чакаме какво ще ни кажат и тогава може да обсъждаме.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Така е. Предлагам да вървим нататък.

СТЕФАН МАНОВ: Може ли само един въпрос. По първото перо на бюджета – наблюдателски мисии в чужбина, имало ли е

нещо предвид конкретно или просто принципно така е било предложено?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Абсолютно принципно е заложено. Заложено е на база на разговори с няколко от членовете на Обществения съвет и то единствено с цел да не се стига, както каза Руми на парче, да се моли за конкретни дейности и конкретни участници експерти от страна на Обществения съвет да вземат участие в мисии и наблюдатели. Защото към настоящия момент даже участие в една наблюдателна мисия или в някоя конференция пак изисква за самото нещо конкретно, независимо дали е 10 или 100 лева да се моли и да се иска конкретно решение на ЦИК. Така че не е имало нещо конкретно предвид за хора, мисии. Поне аз нямам нещо предвид.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Да се разработи постоянна мярка за бъдещ период.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Това е идеята. Да го има постоянно, за да знаем, че е обезпечено.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Само към решението, което беше предложено и което вероятно сега ще се гласува. Би ли могло да се допълни и в случай на отказ, да се провери по съществуващите вече одобрени бюджетни пера на Централната изборителна комисия, дали по някакъв начин не би могло да се финансира по някакъв леко по-регламентиран начин дейността на Обществения съвет. Например сайта за който преди малко споменах би могъл да мине по тяхното перо „Връзки с обществеността и информация за гражданите“. Включително да се погледне дали ЦИК усвоява докрай средствата, които са за тяхното участие в наблюдение на избори или вместо тези предложени пет човека за пет мисии, което е краткосрочно от по два дни, както ЦИК ходи само в деня на изборите, да се види дали би могло да се включат членове на Обществения съвет по компетенции. Имаме хора, които са работили в Косов, имаме хора, които са работили в Босна. Дали от страните където обикновено ЦИК ходи. Това би могло да допринесе за качеството на тяхната работа на

места имайки предвид, че членове на Обществения съвет познават съответните институции на място. Ако не мине бюджета така както е, което от вашите реплики разбирам, че е невъзможно вече. Да не се отказваме от дейността, а да я предложим по различен начин да бъде осъществена.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Да се присъединяваме към тяхната дейност.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз подкрепям това предложение. Мисля че е разумно. Нищо не е невъзможно докато не сме пробвали докрай. Резонно е да се види дали може да се получи от тях финансиране. За мен е важно да има подобна заявка. И е важно, независимо дали реакцията от нея ще е лоша и резултата да е нулев, защото това е показателно за дейността на самия Обществен съвет. А самия Обществен съвет има капацитет, има потенциал и като такава организация е необходим ресурс за да се развие. Така че за мен е важно и символно да се направи тази заявка.

СТЕФАН МАНОВ: А те разгледали ли са го или ще го разглеждат?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Доколкото аз знам не са го разглеждали. Затова казах, че поемам ангажимент и утре да имам информация.

Следващото нещо което започнахме да обсъждаме е по отношение на проектните предложения, които са постъпили.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Има смисъл и може да стане. Но техният отговор ще бъде за всеки отделен случай конкретно когато те разполагат с някакви средства.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Приключихме с тази тема. Има ли против предложеното решение.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се.

Няма да казвам нещата, които казах по отношение на постъпилите проектни предложения. Само ще ви кажа обща информация, която да ви даде база за разговор. Към момента има

постъпили еди колко си на брой предложения, които са прехвърляне информацията в тях в този документ, който ви беше изпратен във формата, която се ползва за кандидатстване. В тях няма добавени две, а от вчера три предложения. Понеже те са извън срока, който ние си поставихме, а част от дискусиата, която вървеше беше по отношение на спазване на сроковете, да се гласува дали те да се включат или не. Моето лично мнение, коментирали сме в организацията по отношение на трите проекта. Така че всеки има възможност в момента да каже какво мисли и какво трябва да се коригира. Единственото нещо, което не е направено като корекция и за което сме поели ангажимент беше корекциите, които направи Надя за нещата включени в самия проект, които трябва да се отразят. На Стефан предложенията, които бяха за корекции за проекта. Да направим дискусия.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Има ли някои против включването на допълнителните три предложения?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Едно по едно да ги гледаме. Тъй като Румяна има най-голямо участие да им каже заглавията ще е най-добре.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Руми ако искаш да кажеш по две думи за всяко едно от тях.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Първо искам да спомена това, което е за обсъждане и предлагане на промени към Закона за директно допитване на населението.

СТЕФАН МАНОВ: Участие на гражданите в държавната власт и местно самоуправление.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Предложението го бях изпратила до ръководството в указания срок. Каква е причината, че от там нищо не се получи не знам. Тъй като ставаше дума за съгласуване една от организациите членки на Обществения съвет да бъде водещ, а не да е през Интернешънъл, които изработиха проекта. След като не получих активност от никого го предложих след това. Аз считам, че съм го предала в срок поне към ръководството в указаното време.

За другите два проекта. Най-дълго време в Обществения съвет повече от три години сме говорили за обучителното звено. Обучителното звено е проекта, който е най-труден за изпълнение. Но дава най-много възможности за обединение на хора от повече организации с повече компетенции да участват. Беше подаден покъсно, тъй като ние сме трима човека, които сме изразявали някакви становища по този проект и аз наистина си мислех, че някой друг ще го подаде. Той не беше подаден. Ние по него най-много сме дискутирали с ЦИК. На най-много заседания сме участвали и най-много очаквания сме предизвикали по тази тема до момента.

Последното предложение за електронната демокрация то идва естество като продължение на това, което се случи на 12 октомври. Продължавам да имам контакти с много от участниците. Има очакване тази дейност да продължи, тъй като това е горещата тема за изборите не само в България, но в Европейския съюз. Вероятно знаете буквално тези дни Централната избирателна комисия дава мнение. Знаем, че всички национални избирателни комисии точно тези две седмици дават становища по предложените промени за промяна на европейското законодателно право. Какво ще бъде решението на нашата комисия не знаем, но със сигурност ще знаем какво е обобщеното мнение на всички.

Една голяма промяна се предвижда да бъде гласуването по интернет за изборите 2019 г. и към момента имаме три държави, които категорично са заявили, че ще се гласува по интернет. Нашата не я слагам, въпреки че е записано в закона, тъй като при нас тече проучвателно. И в този смисъл свързвайки го, нещо което вчера видях, че линията, проектна ос по която ще търсим финансиране за този проект е административен капацитет и електронно управление. То да не включим темата, която в най-голяма степен отговаря на подобряване на административния капацитет и електронното управление на мен ми се струва не оправдано.

Аз си мислех, че повече неща ще бъдат свършени на онази конференция. Вижда се, че толкова е различна основата на която

всеки един вижда електронното управление, включително и различните членове на ЦИК, че там явно трябва продължителна работа, а не периодични срещи, където някой нещо ще казва. Това ми е на мен защитата. И съм напълно готова да приема това, че може да се реши нито един от трите проекта да не влезе.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: По отношение на проекта, който беше изпратила Руми в срок до ръководството имахме там ангажимент някой от членовете на Обществения съвет да го припознае, да го предложи от собствено име за да не излезе от външна организация и съответно да бъде подкрепено. Не се получи никаква активност от членовете на Обществения съвет и това беше причината да казвам, че той е извън срока. От гледна точка на това, коментирахме с нашата организация и считаме, че е една от доста качествените идеи, които са обсъждани и като такъв, ако не го предложите вие ще го предложим. Ако сте го предложили ще го подкрепим, но също така считаме, че трябва да се включи.

Единственият скептицизъм който проявяваме коментирайки с експерти е по отношение на електронното гласуване, но с оглед важността му мисля, че трябва да се прецизира от хора, които разбират от нас повече. А може би трябва да включим външни организации, може би със сигурност с Дончо когато сме коментирали той доста повече неща знае, както и хората с които сме коментирали в нашата организация за това, така че там също го подкрепяме. Подкрепяме и трите проекта да бъдат включени като допълнителни дейности в цялостния проект, който ще се оформи накрая.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Днес имахме бърза комуникация с Руми. Тя потвърди. По отношение на електронното гласуване не съм правил корекции, а добавих някои моменти, които считам, че вече правят този проект на академично ниво. В смисъл с всички изисквания, уточняване на понятието, уточняване на преводи и т.н. Преводи на английски термини, които употребяваме. Така че там нещата мисля че ги виждам по определен начин.

Искам да кажа за въпросния уеб сайт, за който говорим от няколко години. Аз съм го изпратил на ръководството като предложение с необходимите точки. Може би още нещо може да се добави с предложение за някакъв минимален бюджет, но не го чух сега. Искам да кажа няколко аргумента.

Първо, откакто съществува Обществения съвет вероятно са създадени няколко хиляди страници материал по най-различни дискусии, решения, предложения, отговори и т.н. Този материал се намира примерно част от него в Руми, част от него в Надя, част от него в мен, другата част е в различни членове на Обществения съвет в различни моменти от време. Ако някой страничен човек реши да направи справка какво е ставало, това е абсолютно невъзможно за момента. Ефективността на нашата работа може да бъде оптимизирана в смисъл такъв, възможно по-широка публика да има достъп до тези материали, за да каже мнения, забележки, предложения нещо, което нямаме за момента.

Във всеки един от проектите, които обсъждаме до тук и които са включени и допълнителните, ако не бъдат достатъчно добре отразени така че да могат да се ползват от широка общественост, който пожелае, тяхната ефективност става съмнителна. Или примерно остава само между нас или между нас и ЦИК или между нас и още няколко организации, които са близки по някакъв начин към темата. По този начин Обществения съвет става едва ли не ведомствен съвет не съвсем обществен, тъй като обществото не може да види какво прави той. Тук не мога да коментирам. Не съм специалист. Но дали в общия проект, дали към някой отделен проект, дали съвсем самостоятелно това нещо да го изпратим на господин Гунчев в качеството му на председател. Не сме го дебатирали, но само по принцип. Със Стефан Манов сме разговарял и с другите членове на Обществения съвет. Молбата ми е да обмислим къде и по какъв начин тази част да бъде направена.

Опитваме да се направим някакъв документ на Обществения съвет в тази част, която е отделена за Обществения съвет от

страниците на ЦИК. В един момент се оказва, Румяна ми го каза, че добавили нещо и друго, което е предишно и си и хубаво да продължи да съществува там, но изведнъж изчезва.

РУЧМЯНА ДЕЧЕВА: Аз потвърждавам.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Такова изчезване няма как да стане без човешка намеса. Тя дали е осъзната или не е осъзната, но резултата е един и същи и той е далеч от оптималния, да кажем от положителния. Той е просто отрицателен.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Конкретно като предложение остава да добавим и възможността за създаване на информационен портал, защото ние право на собствен сайт нямаме. Информационен портал с всички тези функционалности, които ти описа, независимо дали ще е като проект включен под общия бюджет на ЦИК, дали в рамките на този проект да бъде добавен, но да обсъдим тази тема.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: И аз имам някаква формулировка на заглавие, която ще изпратя допълнително. Може да я коригираш, но да стъпиш на някакво предложение, а не тепърва да го генерираш. Чакам съдействие от колеги.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Аз исках да кажа, че може би сега репликата не е необходима след това уточнение, че в проекта на бюджет има включени средства, които са за изграждане на информационен портал. И всъщност смятам, че тази идея може да бъде осъществена и чрез други форми не директно чрез проектното предложение, което подготвяме и в която точка от дневния ред сме.

Тук искам да подкрепя Тодор, защото ние наистина нямаме право на собствен сайт. Ние използваме сайта на Централната изборителна комисия. Следва да спазваме правилата за публикуване на информация там. А за допълнителни анализи, разработки и информация за изборителите бихме могли да направим информационен портал, който вече след обсъждания на Обществения съвет да бъдат публикувани съответните материали.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Някой има ли някой против четирите предложения? Със сайта са четири предложения.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Някой има ли нещо против към някой от тези четирите предложения.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз нямам против. Но имам един въпрос по този, който е за електронното гласуване. Няма ли да кажат, че дублираме обществената поръчка, която тече в момента. Защото пак кандидатстваме пред „Добро управление“ като върви това нещо.

РУМЕН ДЕЧЕВА: Няма нито един от аспектите, който е заложен в това, което изпратих вчера. Нито един от аспектите не дублира по никакъв начин обществената поръчка.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Казваме, че допълваме тяхната работа. Разширяваме темата.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Само една реплика по този въпрос. Едно такова мнение, че няма ли да кажат, това не може да касае Обществения съвет. Общественият съвет си има някакви виждания. Той си ги осъществява и предлага на ЦИК да ги използва, да даде мнение или да прави каквото желае. Ние обществена поръчка не правим. Ние не се намесваме в самата обществена поръчка. Руми е вложила един глобален поглед върху нещата как са в Европа, как са в света, какви са възможностите на българската индустрия да реализира някои моменти, уточняване на понятия. Защото сега се говори електронно гласуване, интернет гласуване. Кое е вярното понятие.? Ние въвеждаме маса понятия и по този начин ние самите се объркваме. А обществото ако прочете тези неща ще каже, тези хора не знаят за какво говорят. Електронно ли е, машинно ли е, дистанционно ли е, интернет ли е, присъствено, не присъствено. Ние имаме щастието, че може да направим едва ли не речника по този въпрос. Както знаете след всяка една статия примерно има списък на използваните съкращения. Ние де факто може да направим един мини речник на електронното гласуване и да кажем на широката общественост примерно по този въпрос, гласуване по интернет от вкъщи. Гласуване по интернет в офиса на СИК. Употребяваме тази

терминология. Това мисля, че е безкрайно ценно да даде възможност на обществото да се ориентира и да има единна терминология, защото иначе настава объркване. Който е писал научни трудове знае, че термините които се въвеждат в началото трябва да бъдат употребявани до края. Ако се въвежда нов той трябва да бъде достатъчно добре мотивиран. Така че дублиране на обществена поръчка не трябва да го мислим.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз ще помоля като го формулираме ще го променя малко. Да е с идея надграждане, ако не възразяваш Руми.

СТЕФАН МАНОВ: Може ли един коментар и от моя страна. И за трите неща аз смятам, че това са теми, които ние от дълги години по някакъв начин сме коментирали и си намират естествено място. Късно, рано дошли това за мен не е толкова фатално стига да не спъват по-нататъшния ход на цялостния проект. Бих направил само едно предложение относно проекта, който е наречен с работно заглавие обучително звено на ЦИК. А всъщност като четем специфичните цели има и други акценти. Имам предвид, че там говорим и за посока гражданско образование и добра информираност на избирателите.

От друга страна както правилно е посочено обучителното звено на ЦИК си съществува по кодекс и ЦИК е задължена да го направи. Затова бих казал проекта да бъде формулиран като подобряване подготовката на съставите на секционни избирателни комисии и информираността. А не да казваме обучително звено на ЦИК, защото е по-широка темата. Това си е на ЦИК. Няма как ние да им го направим.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Стефан ти подаде нещо, което наистина трябва да го обсъдим.

СТЕФАН МАНОВ: То е като заглавие за да не става конфузия. Иначе по същество аз съм за това както е написано в текста.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Доколкото разбрах всички са за да се включат тези четири идеи.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Заглавието не е това обучително звено в този документ, който беше изпратен. Апликационната форма звучи: Възможни насоки за развитие на обучителното звено на ЦИК.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ако няма никой против тези четири неща може да кажем, че гласуваме те да бъдат приети формално, за да бъдат добавени.

Колегите, които са онлайн може ли да чуя ваше потвърждение.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се.

Аз ще си позволя да предложа още едно нещо да бъде включено независимо, че всякакви срокове са минали. Ще го обоснова. Доколкото правихме среща за електронно гласуване, доколкото с вас сме говорили за нуждата от разширяване на ножицата от хората, които са ангажирани с дейността на Обществения съвет и с изборните процеси като цяло поехме ангажимент, така и сме го коментирали не еднократно независимо дали на Обществен съвет или извън в не формална среща осигуряването на едно нещо, което аз най-общо го казвам, едни регулярни срещи и информационни събития. Подобно нещо поне за мен се доказва като добра практика във всички организации в които съм работил. Веднъж в месеца, всеки втори четвъртък, всеки първи петък, всеки понеделник започващ месеца или нещо друго се правят организационни срещи и информационни срещи с хора, които имат интерес. Подобни неща ние никъде не сме заложили нито в бюджета, нито в проекта, нито в нещо друго. Така че това е идеята. Мога да поразширя, но това е същността на идеята да се заложи организирането на регулярни информационни срещи поне за осъществяването на проекта. И в тази връзка една корекция към Руми. Не говорим за административен капацитет, а говорим за Програмата добро управление. Старото наименование беше –

Административен капацитет и още една програма, които се сляха и сега в момента оперативната програма по която може да кандидатстваме се нарича „Добро управление“. Чисто технически уточнявам.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз това го прочетох в апликационната форма на първа страница.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Може би е грешка в самата апликационна форма. Ако не възразявате да се включим в нещо като дейност да се осигури поне за всеки един месец. Примерно 12 месеца и 12 информационни събития. Съответно наемане на зала. Може би правене на някаква кръгла маса, но да има възможност за среща.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Идеята е полезна за образа на Обществения съвет.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Може ли да предложи да бъдат девет. Да изключим двата летни месеца, както и декември месец, който има друга натовареност.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Само нещо да добавя като информация и може би ще отпадне твоето предложение. По принцип ние ще заложим някаква бройка. Търпи промяна в самото осъществяване на проекта. Ти в момента задаваш някаква рамка, ако това бъде одобрено и подпомогнато вече в самото конкретно подаване на проектното предложение залагаш кога и как и мотивирайки се. Ние в момента залагаме идеята за всяко едно от нещата. Създаваме конкретна обосновка и някаква обща рамка, а вече в конкретика може да влезем когато кажат да и действваме нататък. Затова предлагам да го заложим, че ще правим регулярни срещи ежемесечно, а вече когато стигнем до конкретно подаване тогава да конкретизираме.

Съгласни ли сте. Всички сме съгласни.

Имаме десет предложения.

Приключихме с предложенията като бройка и като информация.

По самата форма има предложени няколко неща.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз в имейла си написах мнението. Аз съм категорично против това проектно предложение консолидираното, което ни изпрати. Защото в него оценката на разходите поне петократно е завишена по моя груба преценка. Ще ви дам една илюстрация. Скоро имах един телефонен разговор в който си говорихме как човекодните, които бяха написани в първоначалните идейни предложения да се обърнат в пари. Моето предложение беше, аз смятам, че за пари е рано да се говори. Бих очаквал като ни одобрят по принцип някои идеи и ни извикат на разговор и ни питат колко ще струва, да кажем на партньора следното. Измислете си един ваш високо квалифициран служител, толкова квалифициран какъвто бихте искали да имате от наша страна. Вземете му месечната заплата. Разделете я на 22 работни дни и получавате дневната ставка. Аз като гледам това проектно предложение най-евтината част е моето предложение за изследване на национална изборна администрация. Бях писал двама души по 30 работни дни и което е сега най-ниското с 40 000 лв. това прави една месечна заплата от 15 000 лв. За другите не съм правил подробни сметки, но грубата ми преценка е, че са неразумно завишени тези разходи.

Продължавам да смятам, че по-добрия вариант е да изпратим в ЦИК и в „Добро управление“ не детайлното предложение по темплейта на програмата, което Тодор е направил, а първоначалните идейни предложения. Това е моето мнение.

На конференцията за електронното гласуване Тодор съвсем правилно отбеляза, че е голяма ролята на неправителствения сектор на гражданското общество. Това ли е ролята на гражданското общество да използва половин милион лева от държавата?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Искам да направя две уточнения.

Първо, конкретно предложение с финансови суми, които са финални никой на никого не е изпращал. Най-малкото аз не съм изпращал финално предложение за нищо. През цялото време аз съм казвал, че не мога да дам конкретика, а трябва да има конкретика

когато получаваме финансово подпомагане. Това което аз съм си позволил да говоря с Велко и което сме коментирали по отношение на финансовата обосновка и ти беше съвсем конкретен там, че трябва в последствие да правим финансовата обосновка. В последствие залагаме финансови параметри с които аз се съгласих. Това което е заложено в тази форма, която казах е налята информацията е съобразено само с две неща. Съобразено е с подобни процедури за анализи, които са обявявани и с праговете на Закона за обществените поръчки. Ако забележите всички са записани под 35 или под 72. Това са конкретните прагове на Закона за обществените поръчки в които са разписани. Това са максималните прагове, които могат да бъдат стигнати. И това са сумите, които са разписани от проектното предложение за да може да се кандидатства. От там нататък колеги всеки един от нас има експертиза в някаква област. Не може да разчитаме, че един ще знае абсолютно всичко за всички. Не може да разчитаме, че аз или Велко или Михаела ще знае по-добре от този, който е предложил какво точно е имал предвид казвайки 20 или 40 работни дни с конкретни хора. Така че от тук нататък приемам Велко твоето предложение да бъдем с общи идеи, които да предложим, но ние трябва да имаме и конкретика. И тази конкретика трябва ние да си я изработим и да я направим. Защото не очаквайте от „Добро управление“ или от който и да е да ни направи проекта. Няма да стане.

Това което коментирахме, да отидем и да им кажем, дайте ни един експерт с вашата заплата високо квалифициран и да сложим това колко ще струва няма да проработи. Така че аз мога да кажа, че приемам това предложение. Поемам го като ангажимент. Може да се коментира със самите експерти по идеите. Ако нещо отпадне, че имам някакво предусещане, че може някои от нещата, които искаме да се направят няма да са допустими за тях, тогава вече може да коментираме нататък в конкретика.

СТЕФАН МАНОВ: Аз исках да ти помогна в твоя отговор, защото всъщност имаме един основен проблем, който е от края на

август. Ние не знаем методологически каква е поредицата от стъпки. И малко се лутаме и сами си създаваме някакви спънки и затруднения. Имам предвид следното. За мен и до ден днешен не е ясно какво се очаква от нас? Кой ни е казал и кой ни е натоварил и с какво ни е натоварил? Имам предвид, че се опитаме да направим някакъв продукт, но точно не е ясно какво се иска от нас като продукт. Опитваме се да си напаснем въображението си за нещо, което се изисква от нас.

Моето въображение и това на Велко изкристализира в следната формула. Руми онзи ден в имейла забелязвам, че казва малко вероятно е да минат и двете, а по скоро само едното, бюджет и проект. Тоест допуска възможността този проект да бъде отхвърлен от ЦИК.

Поради тази причина аз от самото начало казвам, когато имаме нещо, скелета за какво говорим да получим съгласието на ЦИК, за да видим след това в детайли ще го разработваме ли или да не си губим времето. Ти си направил една титанска работа да го вкараш в апликационната форма. Аз се опитвах от самото начала да спестя този гигантски труд, защото аз продължавам да не съм убеден, че този пакет е това, което ЦИК иска да облече в ролята си на бенефициент. Защото ние не сме бенефициент. За мен тази стъпка, която е структурирали сме този проект и вече започваме да пълним квадратчетата и пълзелчетата на форматирането на бюрократичен език, тази стъпка за мен не е направена. Ти я направи. Това е много труд, но честно казано аз продължавам да съм песимист. Руми каза, колеги има две неща бюджет и проект. Твърде малко вероятно е да минат и двете. По вероятно е едното или другото.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Става дума за проект за платформата, това на което Дончо казва уеб сайт и оперативен бюджет. Не този проект.

СТЕФАН МАНОВ: Добре, грешно съм разбрал. За мен това не променя факта, че все още не знам какво се чака от нас като

финален продукт. И най-важното какво е готов ЦИК да подпише и подпечата като бенефициент молител за пари от програмата. Докато този въпрос не сме го уточнили със сигурност, а за мен той не е уточнен със сигурност, струвам ми се, че хвърляме усилия, нерви и лично време и енергия с малък шанс да има възвръщаемост. Не говоря за парична, а говоря за удовлетвореност от нещо, което човек е носил и да види, че се ражда. Тодор ти направи един голям труд по вкарването в калъпа. Ние в момента продължаваме да вървим на тъмно. Това беше изказването ми, което исках да кажа преди твоите отговори за това, че не е финално, че парите не са такива. Дали сме на този етап, това е за мен големия въпрос.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Първо аз искам да благодаря на Стефан. Благодаря ти за мнението.

По никакъв начин няма как да излезе проект от Обществения съвет и аз съм против и организацията ми е против, ако той няма ясни показатели, ясна цел и ясен индикатор за това дали е успял или не е успял. Като показатели разбирам не само парите, а разбирам и времетраенето както и по какъв начин ще се разпределя, кой точно ще го изпълнява и как ще се изпълнява. Защото в крайна сметка това, което казах предишния път и което мисля, че Михаела го потвърди като юрист най-лошото нещо, което може да направим ние е да направим проект, който в един момент излиза някоя организация и казва, те си направиха проект за да си го изпълнят и да разпределят някои средства. Така че тук съм съгласен с Велко, че по никакъв начин не може да направим нещо, което да подлежи на външен упрек. Това имаше предвид Велко доколкото разбрах. Не упрек към някой от Обществения съвет.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Доколкото бенефициент ще бъде ЦИК предвид това, че ние не сме юридическо лице и не отговаряме на условията за бенефициент, считам че с оглед и законовата рамка ЦИК ще определи крайните детайли на проектното предложение, ще ги приеме или не и с оглед прогнозните стойности те ще бъдат възложени по законовия ред, който ще бъде Закона за обществените

поръчки и при всички случаи всяка една консултантска фирма, всяко едно НПО, което се занимава със сходни дейности ще има правото да участва в тези процедури. И с оглед на това изпълнителя на тези външни дейности със сигурност никой от сега не може да каже кой ще бъде. И това ще се реши в една състезателна процедура както трябва да се случи.

В допълнение на разговора под каква форма да го подадем към ЦИК предполагам, че самите членове на ЦИК биха искали да разгледат конкретно предложение, а не идея. Защото когато им предложим идеята те ще кажат: Добре, доразработете я.

Това което е направил Тодор е да я доразработи, така че да бъде в една форма, която да бъде ясно разбираема, конкретна, точна и за ЦИК да не бъде поставен допълнителен въпрос.

А по отношение на стойностите, които са заложили вече ЦИК ще прецени дали да бъдат тези стойности. Евертуално одобрение на това проектно предложение ще видим финалния бюджет, който от днешна гледна точка никой не може да предположи какъв ще бъде.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Може да предположи. Заложени са половин милион лева. Ти съгласна ли си с това искане? Пет предложения са описани до момента за общо половин милион. Станаха 10 ще стане един милион. Съгласна ли си ти като Обществен съвет да излезе това от нас?

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Аз считам, че ЦИК са тези, които ще определят финалните разпоредби, финалната рамка на проектното предложение в това число и във финансовата част. Въвеждат се едни параметри, които са предложения, които са индикативни, но в никакъв случай не може да приемем, че те ще бъдат изходните данни.

СТЕФАН МАНОВ: Михаела илюстрира точно това, което казва. Всеки един от нас си представя, че ЦИК ще разгледа, че ще иска, че ще види. Моето представяне не беше това. Михаела смята, че е това. Това е симптоматично затова, че ние не знаем какъв готов продукт или полупродукт, заготовка, ако мога така да го нарека

искат от нас. На този въпрос от края на август не мога да си отговоря.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: В протокола навсякъде, където става дума за Оперативна програма „Добро управление“ да бъде заменена системно с евентуално финансираща институция.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Абсолютно съм съгласен.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Второто нещо е това за което сме говорили с различни членове на ЦИК от момента в който предложихме крайния вариант на нашия анализ. Беше юни, после юли след техните поправки и заявките за това какви проекти да включим с което разширихме нашето предложение. Стана дума, когато водещия заседанието госпожа Росица Матева каза: „Ако Обществения съвет изработи предложение по изискванията на финансираща програма, то ЦИК иска да знае ние бихме ли могли да бъдем получатели“. От това и последващи изречения моето лично заключение е, че когато те имат на масата не идеи. Защото идеите са приети с нашия окончателен анализ и разписаните точки от които една единствена към момента не е включена, а това беше за корпоративния вот. Всички останали дискутирани и приети включително предложени от ЦИК точки са включени към днешния момент след днешното гласуване.

Моето разбиране, а това беше декларирано няколко пъти, че ЦИК няма капацитет да изработва проект, нито има желание да губи време върху това да намира хора или да го изработва. Но ако Обществения съвет подготви проект според изискванията на финансираща институция ЦИК би могъл да бъде реципиент и съответно да отговаря за изпълнението му. В този смисъл аз наистина имам само две практически бележки. След наливането на проекта във формата и сравняването на тази форма с вече приет друг проект аз виждам, че ние някъде сме прекалено многословни където включително изваждаме не само методиката. Тази форма изисква да се попълнят три прозорчета за всеки един от предложените проекти.

Първо, да се опише ситуацията. Второ, да се покаже с какви мерки това ще бъде решавано. Трето, да се даде резултат.

В много от нашите описателни проекти, които сме написали, включително и тези, които аз съм подала, това не е така. За да бъде както трябва ми се струва, нямам информация, всичко е въз основа на разговори, които както Стефан нееднократно каза, не са качени на сайта на ЦИК протоколите от онези заседания. Така че става дума за спомени и забележки писани на ръка от тези срещи. На мен ми се струва, че това което трябва да сложим на масата на ЦИК е един предварително подготвен проект в който дали ще има осчетоводяване на дейността или не трябва Обществения съвет да реши на първото предлагане на масата. Но това е нещо което може да се направи.

От друга страна когато се разговаря с ЦИК на мен ми се струва, че показвайки един по един проектите, както ние сме ги извеждали и които до голяма степен копират това, което сме писали в анализа, тоест там няма какво да се съгласяваме, защото то е било вече нееднократно съгласувано, то това би било по-лесния начин за приемане на отделните проектни предложения, за да се знае какво да се сложи в крайния документа. Тоест те са две различни неща. Но това което трябва да сложим на масата на края на ЦИК е крайно завършен проект, в който може би липсват определени аспекти, включително конкретно финансиране. Но в останалата си част проекта трябва да бъде завършен.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз съм съгласна с Михаела и с Велко, че ЦИК в крайна сметка ще си вземат решението за финансирането. Ние трябва да подадем някакви по реални стойности. Защото в момента Годор както каза, той е сложил максималните възможни стойности, а ние трябва сами да си изчислим и да подадем някакви реални стойности. Или хората, които са подавали проектите или с помощ и от другите да сложим някакви по-реални стойности, ако ще има финансова част вътре в проекта.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Разчет трябва да предложим.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Методиката която Велко предлага е много добра. Трябва да решим каква е заплатата на един високо квалифициран експерт.

СТЕФАН МАНОВ: Зависи дали ще работим с командировани работници, по френския стандарт ли, по българския ли, по новия ли, по какво?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Кой ще плаща? ЦИК ли ще плаща на граждански договори, на трудови договори ли? Ще се плащат ли осигуровки? Фирмата ще калкулира ли допълнителни разходи, която ще плаща или ЦИК ще ги назначи на външен щат, който нямат право да го направят, защото той е част към щата на ЦИК. Това са много изисквания. Аз ще взема повод от думите на Надя и да ви кажа една малка информация и да предложа решение, защото така явно няма да стане.

Малката информация, която искам да ви кажа по отношение на заплащането е, че във всеки един проект задължително трябва да има три дейности, които искате или не искате трябва да ги има във всеки един проект, във всеки един бенефициент. Това е по всяко едно финансиране, по всяка една финансираща програма.

Първоначално има така наречената администрация, така нареченото осчетоводяване, което каза господин Василев. Трябва да има хора, които се занимават с управление на проекта. Тези хора може да са на доброволни начала, излъчени от хората, които са бенефициенти, но там изрично трябва да са записани хората, които ще се занимават с това нещо. Изрично трябва да е указано. Тези хора ще се занимават и те за труда си или ще получават или няма да получават възнаграждение. И там има ограничение колко са парите, които могат да се получават. Те са обикновено до 3, 5, 7 процента, до 10 процента в зависимост колко е проекта. В самия проект на ЦИК са заложили да имат координатори от ДАЕУ, от ЦИК имат четири човека или пет, които са включени. И те са си калкулирали един бюджет, който мисля, че беше 90 000 за рамките на самия проект.

Второто нещо, което задължително трябва да го има и е задължителна част, това е така наречената публичност и визуализация. Публичност и визуализация означава, че всеки един получавайки европейски средства задължително трябва да информира всички откъде ги е получил, как ги е получил и т.н. Те са пак в някакъв размер.

Третото нещо, което задължително го има е одит на проекта. Това нещо подлежи на одит. И винаги се търси външен одитор. В проекта на ЦИК не съм го виждал как точно е разписано, но винаги има външен одит, който се прави. Така че това са нещата.

По отношение на предложението което имам. Ако искате ние към момента стигнахме до консенсус за едно нещо, че има десет предложения, които смятаме, че са ценностни за да получат финансиране. Със сигурност стигнахме до извода, че това което е направено към настоящия момент освен идеите не е финално. Защото даже тази форма, която съм я налял не е ясно. Първо не са разписани финансовите параметри. Не е разписана устойчивостта. Има нещата, които трябва да се доработят.

Третото нещо, което ние знаем е, че при всички случаи трябва да има санкция на ЦИК. Защото ЦИК ще се реши какво и как да разпише. Защото ЦИК е този, който ще е бенефициента и ние даже и да искаме едно нещо да го смятаме, че може да струва 1000 лв. или 10 000 лева е напълно във волята на ЦИК да прецени колко ще разпише. Ние ще им го предложим, но това си е техен избор, тяхно решение.

Така че конкретното ми предложение е. Имаме идеи. Ако Велко разреши да му предложи, ние двамата с теб ще направим един общ вариант на документ, който ще е документ както ти го беше събрал със заглавна страница. Аз към него ще си позволя да добавя и самата продължителност, което е записано вътре като не от 30 – 40 работни дни, а малко повече да вкараме. И на база на това аз поемам ангажимент да уточним кои от тези са приемливи като допустими дейности за финансиране. Това което ти предлагаш в момента,

идеите които имаме на база на тях да работим. Това което ти каза, че е окончателен вариант. Тоест да приемем твоето предложение. И когато имаме конкретика, както Стефан каза. А това е много добра забележка, че в крайна сметка ние за да работим нататък по конкретика да вкараме вътре финансови параметри и продължителност и екипи трябва да знаем от тези 10 неща се приемат седем или се приема едно или пет. Това е неоспоримо.

СТЕФАН МАНОВ: Точно това което каза Тодор е абсолютно правилно.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Няма да вървим с пари в началото. С пари и да искаме няма как да вървим. В някакъв момент пак твърдя, че ние ще трябва да имаме конкретиката по изискване за изпълнител, по изисквания за период.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Трябва да има пълноценно предложение за проект.

СТЕФАН МАНОВ: Не само финансова сметка, но и тематична като съдържание, като области и това е важно.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз съм съгласен това да стане при едно условие, че на тези които са подали новите неща, Руми на първо място да приведете своите текстове във вид, който е по-близък до началните пет. Всички започват с цели. Ти беше започнала едно и първия параграф се казва – предложение. Аз там формулирах една цел. Това беше за жалбите. Ако видиш тези петте първоначални документа, които аз мога да изпратя отново за по-лесно, малко да ги натаманите нещата си.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Кое е по-добро да вървим в онзи първоначален формат или все пак да следваме това, което след това трябва да наливаме във формата? Тъй като изискването това, което ще трябва да подадем може би другата седмица или по другата седмица на ЦИК, все пак трябва да бъде във формата на апликационната форма. А там няма цели. Там има описание на обстановка, предложени решения и краен резултат. Аз лично бих предложила да стъпим на това, защото в противен случай ние сами

си измисляме две дейности. Но за мен не е проблем да ги приведа в този вид, в който ти си изпратил предишните.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Моля всеки да ги изпрати, а аз поемам ангажимент, че възможно най-скоро, като конкретните идеи достатъчно ясно ги има разписани. Дали ще са във формата в която ти си изпратила или формата, която Велко изпрати или формата, която Надя е направила, мисля че достатъчно го има като идея.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Новите не са по тертипа на старите. Искам този документ обединения както го наричаме, да следва горе долу една и съща структура.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Искате ли да ви предложи конкретно решение. Конкретното решение аз поемам ангажимент, имам идеите, още в рамките на утрешния ден ще си направя необходимото усилие, каквото трябва за да имам яснота тези от дейностите, които са разписани, това което искате да уточним това допустимо ли е като финансиране, за да може след това ние да си го разработим, да получим санкцията от ЦИК и вече да направим пълноценно предложение. И по този начин няма и да се бавим.

СТЕФАН МАНОВ: От кого ще разбереш дали е допустимо?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Предлагам ви когато сме на ясно, че тези десет дейности, които ги имаме и когато имаме яснота, че те са допустими както подпомагане от „Добро управление“ директно влизаме при тях, ако ще във формата, която каза Велко, ако ще в по-разработена форма.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: От евентуална финансираща програма.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Да, от евентуална финансираща програма. Аз мисля, че това е най-реалното и по този начин мисля, че ще спазим нещо, което Велко два пъти го прави по имейл. Сега го каза, че се връщаме назад. Аз мисля, че не се връщаме назад. Мисля, че работим напред. Молбата ми е Руми да не влезе във формата която е и все пак да има всички неща, които са разписани в старите предложения.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз ще изпратя ново предложение за електронната демокрация. Ще го оформя, това което вчера беше в насипен вариант. Другите две вече съм ги изпратила. Ще ги изпратя още веднъж още днес.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Гласуваме. Всички го приемат.

Няма против и въздържали се.

СТЕФАН МАНОВ: За избирателните списъци трябва да се чуя с Надя, за да го уточним. От това, което тя е предложила три четвърти от нещата ги вкарвам едно към едно. Има два абзаца, за които ще ѝ предложа контра вариант. Разбрах за какво става дума. Ще го направим. Абзаци четвърти и пети имаме да ошлайфаме с нея. Другите елементи, които тя предложи ги възприемам. Няма никаква ключова спънка в това, което ще се върши. По скоро в постановката на проблема имаше някои нюанси, които трябва да се пипнат малко. Аз мисля, че ще намерим възможното сечение. Ще изпратя на Надя доклада на Отворено общество. Тези дни ме беше много натоварено. Нямах време да реагирам. Даже не бях прочел за миналия път нещата и казах, че не мога да участвам.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ще помоля вие двамата да си определите някакъв срок, който да го кажете в момента.

СТЕФАН МАНОВ: До неделя.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Добре. Ако сме приключили с проектното предложение, поели сме ангажимент. Аз също поех ангажимент, който се гласува.

Отиваме към точка разни. Аз имам две информации, които искам да ви споделя. Първо ще кажа на Стефан понеже той не беше в началото, решихме да експериментираме малко за срещите. Насрочихме следващото заседание следващия четвъртък в 16.30 часа.

СТЕФАН МАНОВ: Да, 2 ноември е добре.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: По двете информации. Искам да ви кажа първо в изпълнение на решението ръководството сме поели ангажимент и сме се свързали с няколко организации. Аз бях поел

ангажимент да се свържа със зона за трансатлантическа сигурност. Наблюдателната мисия, която е в България. Това е организация, която работи доста активно с НАТО и с различни американски базирани организации. Коментирах с тях. Последните няколко години те имат наблюдатели постоянно в изборите. Участват доста активно. Искат да се включат в дейността на Обществения съвет. До голяма степен хората, които са вътре ги познавам. Подкрепям дейността им. Имам желание в някои от техните дейности и аз да участвам. Но това в лично качество го казвам. Като дейност те в момента са в САЩ и коментират техните бъдещи дейности, защото такъв им е периода за следващата година. Сега ги обсъждат. Като участват в дейностите на техните мироопазващи и подпомагащи демокрацията организации. Но имаме ангажимент за следващото заседание, когато преценим да поканим техен представител и да сподели някакви мисли, презентации, каквото му кажем. Поне това като ангажимент мога да го отчета, че съм го изпълнил.

Втората информация, която трябва да споделя с вас, е че съм коментирал по отношение на едни проект, който те подадоха към Столична община, в който са включени някои от дейностите, в които може да се включи и Обществения съвет. Там се надявам, че ще успеем да получим финансово подпомагане и най-малкото по отношение на някоя от дейностите, които решим за следващата година. Но за съжаление това не зависи от нас и изчакваме там. Надявам се до края на ноември са ни казали, че ще стане ясно. Така че поне това е третата възможност за подпомагане дейността на Обществения съвет.

В точка разни някой друг или по тези неща, които съм казал, ако има нещо да каже?

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Не мога да прикрия удоволствието си от днешното заседание на Обществения съвет с това смесено участие на реално присъстващи, на виртуалните и т.н. Толкова добре се получи както съм си го представял и мечтал преди години. Дано така да продължава и занапред. Защото когато разменяме информация по

електронна поща там за мен настъпват някои проблеми. Когато започнем да си отговаряме един на друг много пъти лично аз в моя поща започвам трудно да намирам някои от писмата. Да обменим информация тет а тет. Не е точно тет а тет, но така да се каже образно. Много се радвам, че днес така добре се получи. Доста въпроси се изясниха. Мисля, че това е гаранция за още по-успешна работа. Благодаря на всички, които са участвали. Решенията са перфектни. Нека така да е и занапред. Благодаря на всички.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Благодаря. Съгласен съм с теб и мисля, че по подобен начин трябва да се работи. До голяма степен трябва да сме абсолютно откровени и да споделяме информацията. Защото по подобен начин може да черпим от общата си експертиза.

СТЕФАН МАНОВ: Имаме решение да поканим съответните наблюдателски организации да ни предоставят техни доклади. След като ни ги предоставят да ги поканим за по-нататъшни срещи и разговори. Като Руми беше казала, че някои не искат да предоставят доклади докато нашия не излезе, за да не сме преписали от техните. Зона за трансатлантическо сътрудничество, те имат ли доклад? Предоставен ли е и в какъв порядък е спрямо това наше решение?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: По отношение на доклад, аз не съм изисквал доклад от тях да ми представят директно, който те са издали. И доколкото сме коментирали на предишното заседание мисля, че идеята беше да се поканят всички. На самата конференция отправихме покана към абсолютно всички, които присъстваха. Самата конференция, която беше за електронното гласуване отправихме покана към всички, които имат желание да участват и то не само наблюдатели.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Така беше. Организацията „Равни пред закона“ Светослав Николов проявиха интерес и имат желание, ако бъдат поканени да дойдат и да присъстват на заседание. Това не значи за членство в Обществения съвет. Това значи покана за участие в заседание за размяна на мнения.

В нашите правила ние сме включили възможност на всички, които се интересуват от избори да идват и да участват в заседанията. Отделен въпрос е, че ние имаме желание да участват като членове на Обществения съвет някои, които са споделили устно, писмено или по какъвто и да било начин техните впечатления. Да се вижда, че става дума за наблюдение, а не за каквото и да било. И в този смисъл беше поканата към всички организации, която изпратих м. май до всички наблюдатели. От които отговориха четири и които в един списък, който ви изпратих те са маркирани.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз съм абсолютно против да ограничаваме участието на гражданския сектор в работата на Обществения съвет. Защото изисквайки доклад и казвайки, че те ще дойдат при нас да участват или най-малкото да се видим с тях е по някакъв начин ограничение. На конференцията когато канехме ние търсихме начин възможно най-широко участие на експертен сектор, както и на граждански сектор. Не може сега казвайки, че искаме да разширим участието на хора, които имат отношение към изборния процес, да кажем първо ни дайте доклада да го преценим, да го прегледаме и тогава ще дойдете.

СТЕФАН МАНОВ: На конференцията не е ставало дума да идват на наши заседания. Поканата беше за други подобни форуми.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Поканата беше за участие в работата на Обществения съвет и в други подобни форуми както и в така наречените информационни срещи.

СТЕФАН МАНОВ: Такова решение не сме взимали да идват на наши заседания.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Не казвам, че на наши заседания ще присъстват и да слушат всичко. Но в крайна сметка те са публични.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: На заседанията сме канили всички, които се интересуват. Канили сме хора, които са анализатори. Канили сме изследователи, канили сме студенти, канили сме всички. Решението ни е за приемане за членове.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Не говорим за приемане. Аз казах, че във връзка с това и във връзка с поканата, която още м. май е изпратена и във връзка с това, което съм направил двама човека с които сме коментирали единия беше Светльо, който беше в присъствието на доста членове на Обществения съвет и след конференцията директно му казахме, ако решиш заповядай. Ще се радваме да обсъдим опит. А другите бяха хората, които дойдоха там, представиха се. Казвам го за информация не за решение.

СТЕФАН МАНОВ: Нямам възражение да си имаме тематични точки. Естествено, че това е нашата същина. Но когато имаме заседание. Сега обсъждаме за проекти, влизаме в детайли, които не винаги са и в стенограма, да имаме наблюдатели това не ми се струва нормален начин на работа.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Затова казах, че когато преценим ще ги поканим да дойдат когато и те имат желание.

СТЕФАН МАНОВ: Да дойдат да споделят техни виждания по теми. Аз също смятам, че трябва да се разговаря по различни тематични въпроси с хора, които имат поглед върху изборните процеси и така те са регистрирали 571 избиратели. Аз нямам възражения и за Ивайло, който работи от години. Нека да бъде по определена точка. Да кажем на следващото заседание ги каним да обсъдим последните избори или да обсъдим въпроса със списъците или въпроса за еди какво си.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Всичко е абсолютно достъпно като информация. Затова съм си казал мнението и затова съм казал какво точно смятам.

Има ли друг, който иска да каже нещо? Няма.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да оставим този въпрос за присъствие и да го избистрим следващия път или по имейл и малко да дискутираме.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз го казах като информация това нещо. Какво има да дискутираме допълнително.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Той предлага да напишеш един имейл, в който да сформираш това, което до тук разговаряхме.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз представих информация като изпълнение на решението, което ми беше възложено. Покана изпратена още от предишното ръководство. А от там нататък смятам, че не е необходимо да има решение. Ако кажете може да го обсъждаме, но не виждам защо.

Закривам заседанието.

(Закрито в 18 часа и 25 минути)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Тодор Гунчев

Стенограф:

Силвия Михайлова